

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Från analog till digital marksänd radio – en plan från Digitalradio- samordningen (SOU 2014:77)

Ku2014/2006/MFI

Konkurrensverket konstaterar att övergången till digital marksänd radio medför utrymme för fler radiokanaler och därigenom goda förutsättningar för ökad konkurrens jämfört med radiosändningar via FM-nätet. Huruvida denna potential realiserar beror i hög grad på hur det tillkommande utrymmet regleras och upplåts.

Spektrum är en knapp resurs. Konkurrensverket utgår från att FM-nätet inte släcks utan att det finns en plan för hur utrymmet ska användas efter släckningen.

Konkurrensverket erfar att det finns alternativ till ett digitalt utsändarnät som skulle erbjuda jämförbara förutsättningar för konkurrens, till exempel radiosändningar via telekomnätet eller en modernisering av FM-nätet. Förutsättningarna för utsändning via alternativa nät bör undersökas, i synnerhet som en övergång till digitalradio förutsätter en utbyggnad av ett helt nytt sändarnät.

Utbyggnaden av sändarnät

Utredningens förslag om att utbyggnaden av sändarnät för kommersiell radio som når de sista 30 procenten av befolkningen ska finansieras med kommersiella medel kan innebära att nätet överhuvudtaget inte kommer att byggas ut till denna del av befolkningen. I huvudsak handlar det om glesbefolkade områden där avkastningen på investeringarna får förmodas vara relativt lägre.

Det framgår inte tydligt av utredningen i vilken utsträckning de kommersiella företagen ska bidra till finansieringen av utbyggnaden av sändarnät som når 70 procent av befolkningen. Om de kommersiella bolagen ska samarbeta med varandra eller med Sveriges Radio om denna utbyggnad är det angeläget att staten säkerställer att det sker på ett sätt som inte utesluter företag som i framtiden vill etablera sig på den svenska radiomarknaden. Formerna för utbyggnaden bör således övervägas noga för att undanröja etableringshinder för framtida konkurrenter till de bolag som i dag dominerar den svenska radiomarknaden.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Det framgår inte av utredningen om sändningstillståndens krav på samverkan i tekniska frågor förutsätts gälla även tekniska frågor i samband med övergången. Konkurrensverket anser att det inte utan vidare kan förutsättas att så är fallet. I synnerhet inte om denna samverkan är förknippad med stora ekonomiska kostnader. Samverkan mellan företag medför generellt sett ökad risk för kartellbildning. Konkurrensverket förutsätter att samverkan i tekniska frågor begränsas till de frågor där det är nödvändigt.

Eftersom det saknas en fullständig redovisning av kostnaderna för hur det digitala sändarnätet ska byggas ut och hur kostnaderna fördelas mellan olika aktörer är det svårt att fullt ut värdera utredarens förslag.

Sändningstillstånd

Det förefaller angeläget att de förbättrade förutsättningar för konkurrens som digitalradio innebär tas tillvara vid fördelning av sändningstillstånd. Det gäller i synnerhet med hänsyn till ägarförhållandena på marknaden för radio.

Eventuella tilläggstjänster i Sveriges Radio och Utbildningsradion bör preciseras i företagets sändningsvillkor. Sådana tilläggstjänster i dessa kanaler bör införas med återhållsamhet för att inte verka konkurrenshämmande. De torde även vara föremål för reglerna om förhandsprövning som för närvarande ses över av Myndigheten för radio och tv (Ku2014/1030/MFI, 2014-05-15).

Övriga frågor

Konkurrensverket förutsätter att information om övergången sprids i god tid så att konsumenter och återförsäljare inte i onödan köper radiomottagare som blir obrukbara efter en kort tid.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit Björn Axelsson.

Dan Sjöblom

Björn Axelsson